

Verkennd en aanvullend natuuronderzoek Molenhof Mijdrecht

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor
de natuur

Definitief

Gemeente De Ronde Venen

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 20 oktober 2015

Verantwoording

Titel : Verkennend en aanvullend natuuronderzoek Molenhof Mijdrecht

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 345052

Referentienummer : GM-0170353

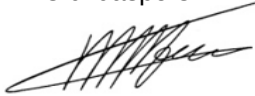
Revisie : D01

Datum : 20 oktober 2015

Auteur(s) : ing. D. van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. C.J. Jaspers

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 88 811 66 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Aanleiding en doel	5
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	5
2	Flora- en faunawet	7
2.1	Toetsingkader	7
2.2	Methode	8
2.3	Flora	8
2.4	Vleermuizen	9
2.5	Vogels	12
2.6	Overige soorten	13
3	Natuurbeleidskaders	14
3.1	Toetsingskader	14
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN-gebied, voorheen EHS-gebied)	14
4	Natuurbeschermingswet	15
4.1	Toetsingskader	15
4.2	Inventarisatie	15
4.3	Analyse van de mogelijke effecten	16
5	Conclusies	17
5.1	Ecologische Hoofdstructuur	17
5.2	Natuurbeschermingswet	17
5.3	Flora- en faunawet	17

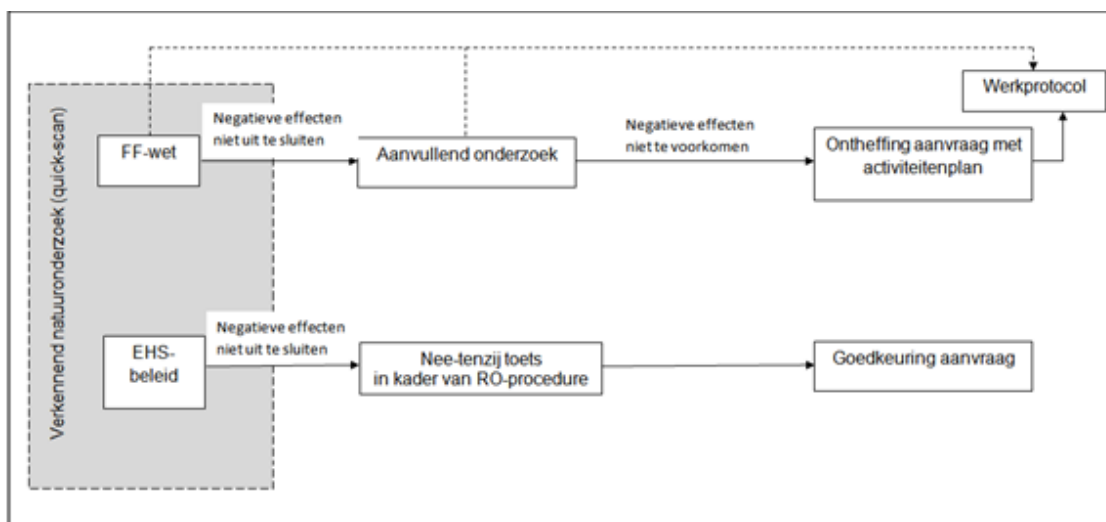
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Flora- en faunawet: individuele soorten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur;
- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.

In figuur 1.1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de volgende stappen al dan niet worden doorlopen.

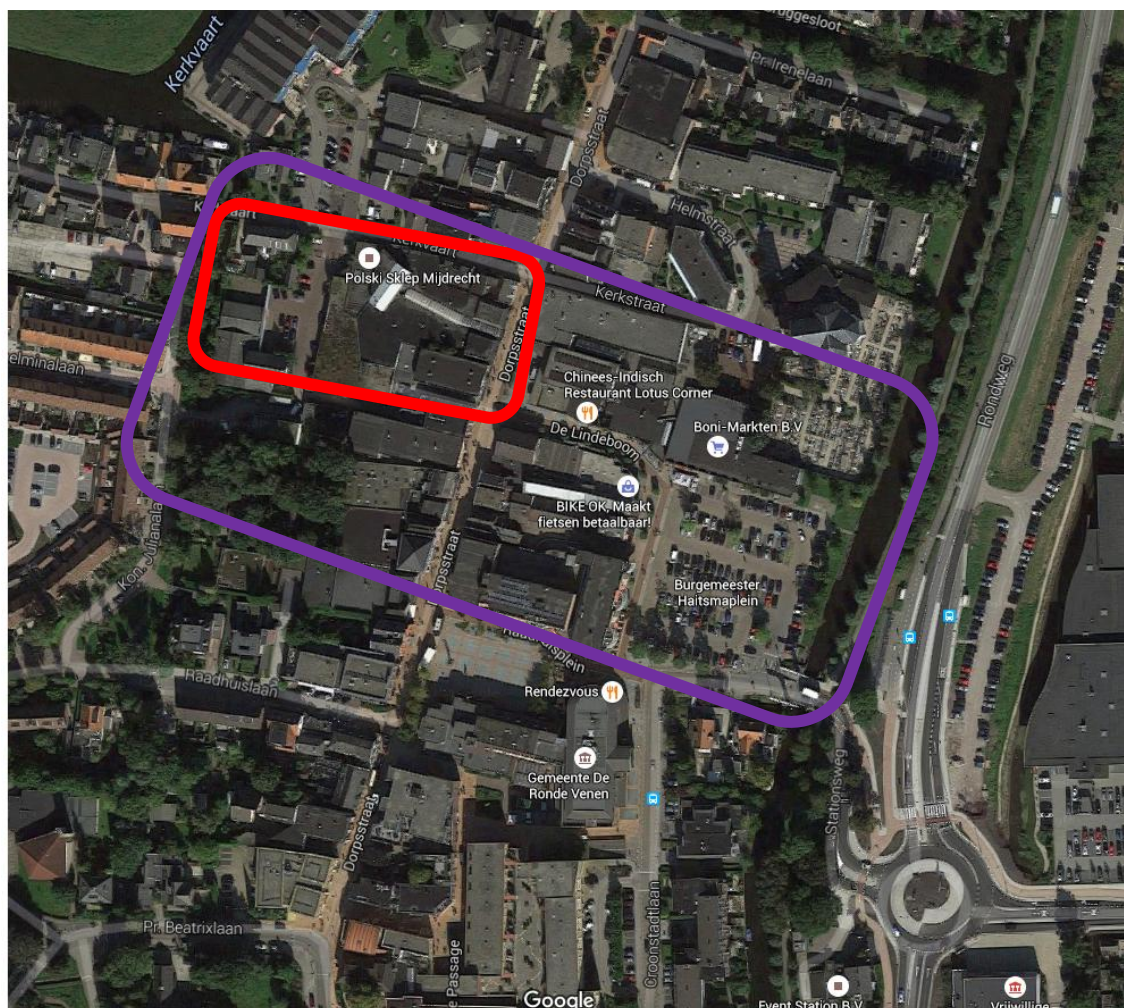
Figuur 1.1: Procedureschema wet- en regelgeving Ff-wet en EHS-beleid

1.2 Aanleiding en doel

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw van winkels en woningen te realiseren met het plan Molenhof te Mijdrecht. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt op de locatie het verouderde winkelcentrum, enkele losse panden en een parkeerterrein gesloopt (zie fig. 1.3a, rode contour). Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures betreffende de Flora- en faunawet en de EHS.

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied (fig.1.3a, rode contour) ligt binnen het stedelijk gebied van Mijdrecht en ligt aan de Dorpsstraat en aan de Kerkvaart. Het plangebied bestaat uit (winkel)panden en verharding. Het plangebied bestaat op een paar kleine bomen na (parkeerplaats en naast een leegstaand gebouw), niet uit groen. In de omgeving van het plangebied (fig. 1.3a, paarse contour) staat een aantal grotere bomen op particulier terrein en bevindt zich een kort gemaaide berm met enkele bomen langs de watergang aan de Kerkvaart. Figuur 1.3b geeft een indruk van het plangebied. In het kader van ecologisch onderzoek is tevens een korte habitatscan van de omgeving van het plangebied uitgevoerd, om een beeld te vormen waar flora en fauna mogelijk waargenomen zijn als meldingen zijn gedaan vanuit bekende bronnen (zie par. 2.2). Het onderstaande paarse gebied is onderzocht in verband met waarnemingen van de gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

Figuur 1.3a: Globale ligging plangebied (rode contour) en onderzoeksgebied (paarse contour)

Figuur 1.3b: Indruk plangebied

Figuur 1.3c: Indruk omgeving plangebied

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de onderstaande groepen met een eigen toetsingsregime.

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden, hiervoor geldt wel de zorgplicht.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, moet ontheffing aangevraagd worden. Deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn, indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelsoorten' van het ministerie van EZ), die jaarlijks van hetzelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen, geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoringen van werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied en in de directe naastgelegen omgeving van het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten. De geraadpleegde bronnen zijn: Quickscanhulp-NDFF, Royal Haskoning Notitie mitigatie gierzwaluw 2011, zoogdiervereniging.nl, sovon.nl, raven.nl, waarneming.nl, telmee.nl, florafaunacheck.nl, provincie Utrecht, knnv.nl, vlinderstichting.nl, drloket.nl en IVN.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten (groepen) in beeld, die in de voorkeurslocatie transportleiding (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 5 juni 2015 door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of soorten (groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

2.3 Flora

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen van beschermde flora in het plangebied bekend. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel beschermde soorten aangetroffen. Het gaat hier onder andere om de tabel 2-soorten rapunzelklokje, gele helmbloem, tongvaren, rietorchis en de tabel 1-soorten brede wespenorchis, zwanenbloem en gewone dotterbloem (fig. 2.3).

Verkennd veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is geen tabel 2/3 beschermde flora aangetroffen in het plangebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden, dat het veldbezoek buiten het groeiseizoen is uitgevoerd en de grasvelden gemaaid aangetroffen zijn. Er is geen geschikt biotoop voor de tabel 2/3 beschermde bermflora aangetroffen door ontbreken van geschikt habitat. Er is specifiek gelet op muurflora zoals steenbreekvaren, tongvaren, gele helmbloem en klein glaskruid. Deze en andere beschermde muurflora zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Effecten

Omdat er geen geschikt biotoop aangetroffen is binnen het plangebied en omdat er geen beschermde soorten zijn aangetroffen binnen het bloeiseizoen van de meeste beschermde soorten, kan het voorkomen van beschermde flora uitgesloten worden. In dit kader zijn geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

2.4 Vleermuizen*Bronnenonderzoek*

Uit het bronnenonderzoek zijn recente waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis (Ff-wet, tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied.

Verkenkend veldbezoek

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol¹ uitgevoerd. Tijdens het verkennend veldbezoek (van 6 juni 2015) is vastgesteld dat er geen potentiële verblijfplaatsen in de (mogelijk) te kappen bomen aanwezig zijn. Maar de te slopen gebouwen vormen wel geschikte potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tussen de gevelplaten en de muren van de hoogbouw zit ruimte wat als potentieel zomer- of baltzverblijf kan dienen. Daarnaast zitten er scheuren in de hoeken van de gevelbetimmering van gebouwen die ofwel toegang tot de spouwmuur kunnen bieden ofwel als geschikte verblijfplaats kunnen dienen. Zowel de laagbouw als de hoogbouw biedt via de spouwgaten toegang tot de spouwmuur, die ook potentiële verblijfplaatsen kan bieden voor (overwinterende) vleermuizen. De lanen in het plangebied vormen alleen geen geschikte vliegroutes voor vleermuizen door ontbreken van kenmerken lijnen met bomen of struweel. De omliggende weilanden en de Kerkvaart in de wijde omgeving van Mijdrecht vormen wel een geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Effecten en nader onderzoek

Aangezien in de te slopen gebouwen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn aangetroffen en door Royal Haskoning in 2011 het mogelijk voorkomen van vleermuizen is genoemd, is een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen in verband met mogelijke vaste verblijfplaatsen (fig. 2.5). Afhankelijk van de resultaten van het aanvullend onderzoek dient eventueel een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Aanvullend vleermuisonderzoek

Het aanvullend vleermuisonderzoek betreft een onderzoek naar vaste verblijfplaatsen in bomen en vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen in het plangebied. Deze onderzoeksmethode is gebaseerd op het vigerend Vleermuisprotocol 2013. Hieronder staat omschreven op welke wijze dit onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013.

Zomer- en kraamverblijven van vleermuizen

Door aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen, is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee ronden in de periode april tot en met augustus, met een tussenpose van minimaal 20 dagen. Deze ronden zijn zowel in de late avond als in de vroege morgen uitgevoerd. Een extra nachtbezoek is uitgevoerd in verband met het kraamseizoen van de laatvlieger.

Paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen

Door aanwezigheid van mogelijke paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen voor vleermuizen zijn in de periode 1 augustus - 15 september, twee inventarisaties van twee á drie uur uitgevoerd. Eén van deze inventarisaties is uitgevoerd in de late avond en één ronde is in de vroege ochtend uitgevoerd, vanaf circa twee uur voor zonsopkomst.

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, maart 2013

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied bestaat uit twee inventarisatieronden van twee á drie uur (één in de late avond en één in de vroege morgen). Het inventariseren van de vliegroutes is in juiste periode van mei tot september uitgevoerd bij de juiste onderzoekscondities: temperatuur >10 graden Celsius, wind <5 BFT en droogte (hooguit motregen). Één van de inventarisatieronden is uitgevoerd in de kraamperiode van vleermuizen (15 mei tot 15 juli). De tweede ronde is 8 weken na de eerste ronde uitgevoerd. Het onderzoek naar foerageergebied is simultaan met de vliegroutes uitgevoerd in de juiste onderzoeksperiode wat loopt van april tot en met september. In tabel 1 staat weergegeven wanneer en met welke weersomstandigheden de veldbezoeken zijn uitgevoerd.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen worden met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Er is gewerkt met de Petersson D240X en een D200. Hiermee kunnen de ultrasone geluiden, die vleermuizen uitzenden, voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden.

Tabel 1: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Da-tum	zons-op-komst	zons-onder-gang	Start	Einde	Tem-pera-tuur	BFT	Bijzonder-heden	Activiteit
04-06-2015	nvt	21.54u	21:45u	23:45u	16°C	1	Helder, droog	Vliegroute/ foerageergebied, vaste zomer- ver/kraamverblijfplaats
05-06-2015	05:20u	nvt	03:20u	05:30u	13°C	1	Half bewolkt, droog	Vliegroute/ foerageergebied, vaste zomer- ver/kraamverblijfplaats
01-07-2015	nvt	22:00u	21:45u	00:10u	17°C	1	Helder, droog	Vliegroute/ foerageergebied, vaste zomer/ kraamverblijfplaats
15-08-2015	nvt	21:00u	22.00u	00.00u	12°C	1	Half bewolkt, droog	Vliegroute/ foerageergebied, vaste paar- en baltsverblijfplaats
30-09-2015	nvt	19.15u	19.00u	21.30u	10°C	1	Helder, droog	Vliegroute/ foerageergebied, vaste paar- en baltsverblijfplaats

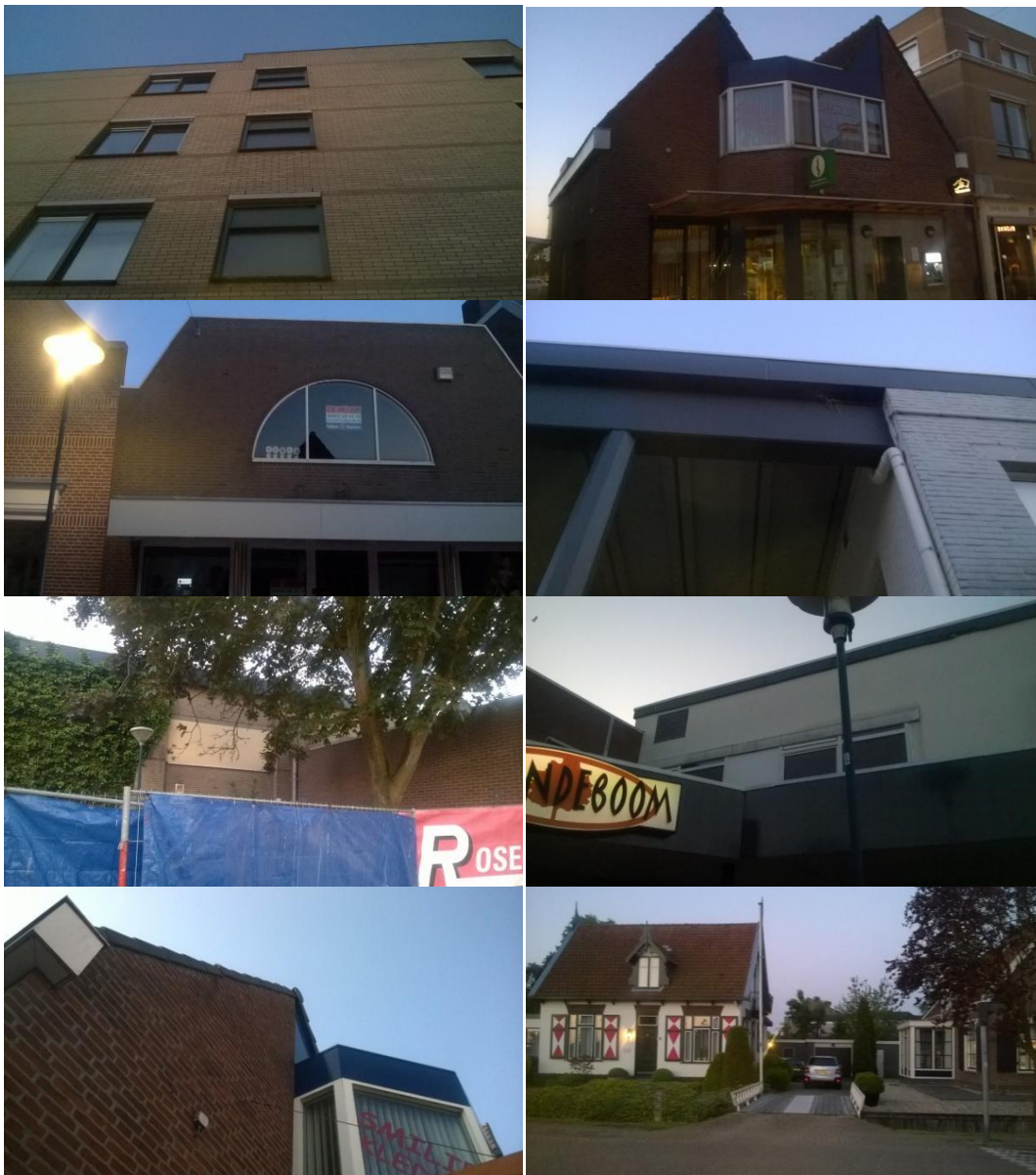
Resultaten aanvullend vleermuisonderzoek

De gewone dwergvleermuis is ter hoogte van een leegstaand pand in het plangebied (fig. 2.5a, tweede foto) aan de Kerkvaart en een pand buiten het plangebied aangetroffen. Een paar gewone dwergvleermuizen foerageerden langs de Kerkvaart buiten het plangebied en boven de parkeerplaats achter de Boni. Er zijn geen belangrijke vliegroutes en/of belangrijk foerageergebied aangetroffen in het plangebied door het ontbreken van duidelijke groenstructuren (zoals hoge bomen). De gewone dwergvleermuis vloog vanuit het leegstaand pand wel met regelmaat door het steegje langs de Molenhof 1-3 richting het buitengebied. Dit betreft weliswaar een vliegroute, maar vormt geen belangrijke vliegroute, omdat er voldoende alternatieve routes zijn richting het buitengebied.

Het leegstaande pand aan de Kerkvaart betreft (gezien het uitvliegen van een enkele gewone dwergvleermuis) een zomerverblijfplaats en een baltsverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat dit gebouw of andere gebouwen in het plangebied en het onderzoeksgebied gebruikt worden als kraamverblijfplaats. Dit omdat alleen een enkel individu aangetroffen is. Tijdens de baltsperiode zijn verder geen andere baltsende vleermuissoorten aangetroffen in het plangebied. Voor de sloop is in het kader van de zomerverblijfplaats een Flora- en faunawet ontheffing benodigd. Voor de bestemmingswijziging is dit nog niet nodig, omdat aannemelijk is dat een ontheffing voor de gewone dwergvleermuis verleenbaar is door de RVO.

Figuur 2.5a: Vleermuis en gierzwaluwverblijf in een leegstaand gebouw in het plangebied

Figuur 2.5b: Potentiële vleermuisverblijven in spouwmuren in de omgeving van het plangebied

2.5 Vogels

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek zijn in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen naar voren gekomen van een aantal vogels als ekster, koolmees, buizerd, gierzwaluw, sperwer et cetera.

Verkenkend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen gaten in bomen aangetroffen in het plangebied. Wel zijn diverse kauw-, merel- en houtduifnesten en vogelkastjes aangetroffen in het plangebied. De bomen in het plangebied kunnen worden gebruikt door broedende zangvogels. De bomen vormen gezien de beperkte omvang geen geschikt nestplaats als jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen jaarrond beschermde vogels en nesten aangetroffen in bomen in het plangebied. De te slopen gebouwen met dakpandaken vormen een geschikt habitat voor zowel de huismus als de gierzwaluw. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn wel kleine groepen gierzwaluwen boven het plangebied aangetroffen.

Aanvullend vogelonderzoek

In het verkennend veldbezoek zijn geschikte panden aangetroffen voor de gierzwaluw en de huismus in het plangebied. Dit betreft het leegstaande pand aan de Kerkvaart. In dit kader is daarom aanvullend vogelonderzoek naar de gierzwaluw en huismus uitgevoerd. Dit alvorens en tijdens de ochtend- en avondschemeringen van de vleermuisbezoeken. Er zijn overigens ook potentieel geschikt verblijfplaatsen buiten het plangebied aangetroffen (onder andere het gebouw van een apotheek en een bakker).

Huisumus

De huismus broedt van half maart tot en met half augustus, maar omdat niet alle huismussen meerdere legfels hebben, zal conform de soortenstandaard van het ministerie van EZ, normaliter onderzoek uitgevoerd moeten worden in de periode 1 april tot en met 15 mei (2 inventarisatierondes) van zonsopgang tot 2 uur na zonsopgang of in de periode 10 maart tot en met 20 juni (4 inventarisatierondes). Een waarneming van broedende/nestelende huismussen in half maart tot en met half augustus geldt overigens wel als een geldige waarneming. Het tweede onderzoek wordt met een ochtendinventarisatieronde voor vleermuizen gecombineerd.

Gierzwaluw

De gierzwaluw broedt van mei tot en met eind juli/begin augustus. De soortenstandaard schrijft voor om tussen 15 mei tot en met 15 juli, 3 veldbezoeken uit te voeren om het voorkomen uit te sluiten. Het onderzoek naar de gierzwaluw is, conform de soortenstandaard, in juni en juli met drie avondbezoeken uitgevoerd. Deze worden met de avondinventarisatierondes voor vleermuizen gecombineerd. Elke waarneming van nestindicerend gedrag van de gierzwaluw geldt als een geldige waarneming.

Resultaten

Zowel het leegstaande pand aan de Kerkvaart (zie fig. 2.5a) als een aantal woningen naast het plangebied worden gebruikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. Hierbij zijn meerdere malen enkele in- en uitvliegende gierzwaluwen gesignaleerd. In overige gebouwen binnen het onderzoeksgebied zijn geen in- of uitvliegende gierzwaluwen of huismussen aangetroffen.

Effecten

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden, wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa half maart tot en met half juli met uitloop tot in augustus) of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet.

In de bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en de bomen in het plangebied vormen tevens geen potentiële nestgelegenheid voor jaarrond beschermde vogels.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van de huismus aangetroffen en er zijn geen huismussen in het plangebied aangetroffen. In dit kader zijn geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en zijn in het plangebied alleen in het leegstaande gebouw aan de Kerkvaart (zie fig. 2.5a) aangetroffen. Bij de sloop zullen nesten van deze soorten verwijderd moeten worden, daarmee is een ontheffing van Flora- en faunawet noodzakelijk. Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is niet genoemd in de Vogelrichtlijn.

Omdat het belang 'ruimtelijke ontwikkeling' betreft, kan conform het toetsingsmodel van de RVO geen ontheffing verleend worden. Maar er kan wel een Vrijstellingsbesluit aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed, omdat verwacht wordt dat er voldoende nestgelegenheid in de omgeving aanwezig blijft, waardoor de instandhouding van de gierzwaluw niet in het geding komt. Maar er zullen wel nieuwe nestgelegenheden gecreëerd moeten worden in de nieuwe situatie. Dit zal nader beschreven moeten worden in een projectplan (mitigatie- en compensatieplan) wat een basis vormt voor een ontheffingsaanvraag.

2.6 Overige soorten

Er zijn geen bekende waarnemingen van overige beschermde diersoorten (zoals vissen, libellen, reptielen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren of ongewervelden) van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en er is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

3 Natuurbeleidskaders

3.1 Toetsingskader

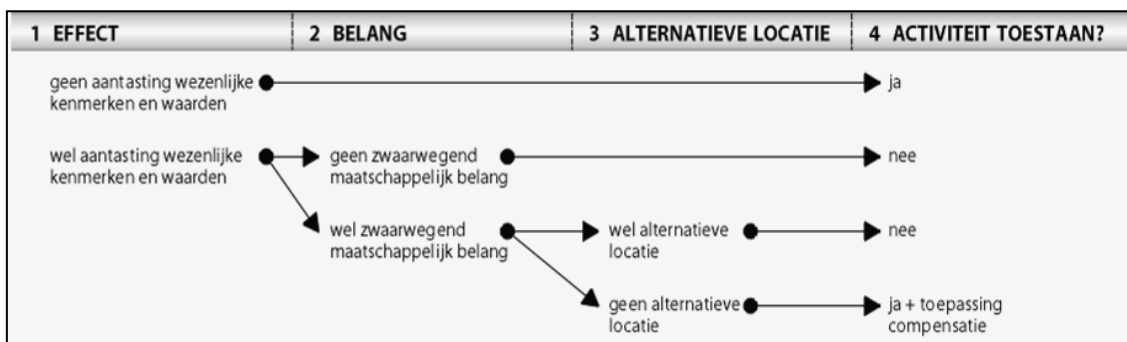
Het provinciaal beleidskader van de overheid is vastgelegd bestaat uit:

- Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS).

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN-gebied, voorheen EHS-gebied)

Toetsingskader

De NNN voor de provincie Utrecht is vastgelegd in de structuurvisie Utrecht. De afweging voor ingrepen in NNN-gebied gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de NNN uitkomst bieden om projecten in de NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van de voorkeurslocatie transportleiding en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Utrecht is de externe werking van de NNN niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plan-gebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van NNN-gebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk, omdat het beleid van de provincie Utrecht ten aanzien van de NNN geen externe werking kent. Conform het toetsingsschema ‘nee, tenzij’ uit de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie van de provincie dienen alleen ingrepen in de NNN getoetst te worden. De provincie is hiermee in lijn met het landelijke NNN-beleid.

4 Natuurbeschermingswet

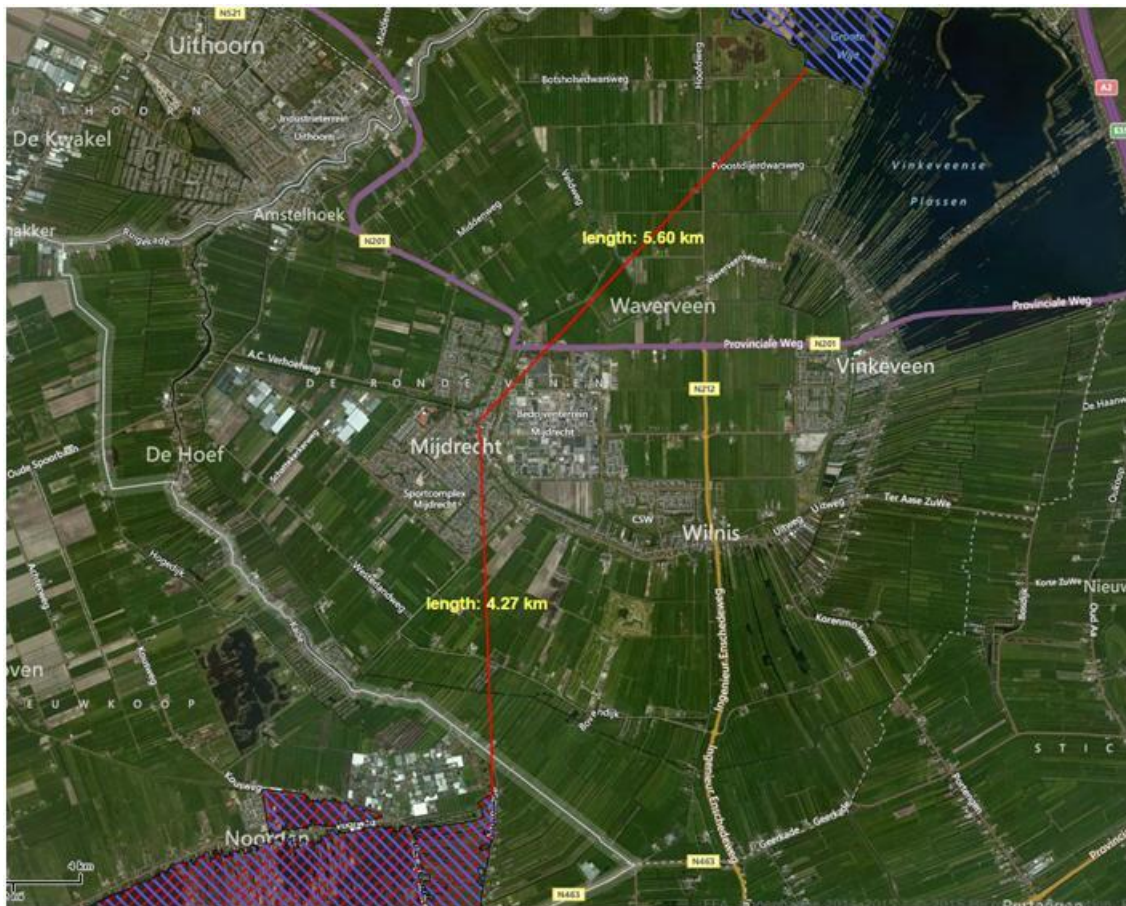
4.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de onderstaande procedurevarianten.

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringsstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringsstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien. Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.
- Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

4.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van circa 4 kilometer van het plangebied is gelegen (fig. 4.1). Dit betreft de Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Het Natura-2000 gebied Botshol ligt op ruim 5 kilometer afstand. In de omgeving van het plangebied liggen geen Beschermde Natuurmonumenten.

Figuur 4.1: Natura-2000 gebieden (bron: <http://natura2000.eea.europa.eu>)

4.3 Analyse van de mogelijke effecten

Door uitvoering van de voorgenen maatregelen gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument verloren. Er ligt gezien de mogelijke sloop en nieuwbouwwerkzaamheden, liggende centraal in de stadsring, geen Natura 2000-gebied binnen de effectafstand ten opzichte van plangebied. Deze voorgenen ontwikkelingen vinden lokaal plaats, buiten de Natura 2000-gebieden. Effecten die door de werkzaamheden kunnen worden veroorzaakt zijn effecten van externe werking, namelijk geluid en trillingen. Effecten van geluid en trilling reiken tot enkele honderden meters rondom de planlocatie. Dit heeft dan ook geen invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving. De voorgenen werkzaamheden vinden buiten de invloedssfeer van de Natura 2000-gebieden. Er is ook geen ecologische relatie tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden, door het ontbreken van geschikt habitat van de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden. Daarom zijn effecten in het kader van de externe werking vanuit het plangebied op voorhand uit te sluiten.

5 Conclusies

5.1 Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van NNN-gebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk, omdat het beleid van de provincie Utrecht ten aanzien van de EHS geen externe werking kent. Verdroging van gevoelige EHS elementen of andere significante effecten op de EHS in de nabijheid van het plangebied kan overigens uitgesloten worden.

5.2 Natuurbeschermingswet

De voorgenomen werkzaamheden vinden buiten de invloedssfeer van de Natura 2000-gebieden plaats. Er is ook geen ecologische relatie tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden, door het ontbreken van geschikt habitat van de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden. Daarom zijn effecten in het kader van de externe werking vanuit het plangebied op voorhand uit te sluiten. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk en er is geen Natuurbeschermingswetvergunning nodig.

5.3 Flora- en faunawet

Uit het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat beschermde soorten in het plangebied kunnen voorkomen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties kunnen verschijnen. Het gaat hierbij om de gewone dwergvleermuis en de gierzwaluw in een leegstaand pand (zie fig. 2.5, laatste foto) binnen het plangebied. Voor vogelnesten die niet onder de categorie 1 tot en met 4 jaarrond beschermde nesten vallen (min of meer algemene stadsvogels), is geen belemmering te verwachten in het kader van bestemmingsplanwijzigingen. Zolang er geen sloopwerkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (wat globaal loopt van 15 maart tot en met 15 juli met uitloop tot in augustus) of verstoring op vogels wordt voorkomen, dan wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. Als er toch in deze periode gewerkt moet worden, dient het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een deskundig ecooloog. Deze ecooloog kan passende maatregelen opstellen om verstoring van vogelnesten te voorkomen.

Gewone dwergvleermuis

Het leegstaande pand aan de Kerkvaart (zie fig. 2.5a) is, gezien het uitvliegen van een enkele gewone dwergvleermuis, een zomerverblijfplaats en een baltsverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat dit gebouw of andere gebouwen in het plangebied en het onderzoeksgebied gebruikt worden als kraamverblijfplaats. Dit omdat alleen een enkel individu aangetroffen is. Tijdens de baltsperiode zijn verder geen andere baltsende vleermuissoorten aangetroffen in het plangebied.

Voor de sloop is daarom een Flora- en faunawet ontheffing benodigd en een bijbehorend activiteitenplan en daaruit voortvloeiend een ecologisch werkprotocol waarin een aannemer zich aan moet conformeren. Met betrekking tot vleermuizen is het wettelijke belang aanwezig om na onderzoek mogelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet te verkrijgen. Dit betreft belang e: dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. In dit licht betekent dat er geen belemmeringen zijn te verwachten in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Gierzwaluw

Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en zijn in het plangebied alleen in het leegstaande gebouw aan de Kerkvaart (zie fig. 2.5a) aangetroffen. Bij de sloop zullen nesten van deze soorten verwijderd moeten worden, daarmee is een ontheffing van Flora- en faunawet noodzakelijk. Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is niet genoemd in de Vogelrichtlijn.

Omdat het belang 'ruimtelijke ontwikkeling' betreft kan conform het toetsingsmodel van de RVO geen ontheffing verleend worden. Maar er kan wel een Vrijstellingsbesluit aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed, omdat verwacht wordt dat er voldoende nestgelegenheid in de omgeving aanwezig blijft, waardoor de instandhouding van de gierzwaluw niet in het geding komt. Maar er zullen wel nieuwe nestgelegenheden gecreëerd moeten worden in de nieuwe situatie. Dit zal nader beschreven moeten worden in een projectplan (mitigatie- en compensatieplan) wat een basis vormt voor een ontheffingsaanvraag. Daarnaast is een ecologisch werkprotocol noodzakelijk waar de aannemer en opdrachtgever zich tijdens de sloop aan committeren. Dit zodat sloopwerkzaamheden ten opzichte van de gierzwaluw op de juiste manier uitgevoerd worden en alvorens de start van de sloop, voldoende gecompenseerd is (bijvoorbeeld door het ophangen van nestkasten en/of gierzwaluwdakpannen in de directe omgeving buiten het werkgebied).

Zolang de instandhouding van de gierzwaluw (en daar zal naar verwachting geen sprake van zijn, gezien de gierzwaluw populatie in Mijdrecht wijdverspreid ligt) niet in het geding komt in het plangebied en waar nodig voldoende mitigatie- en compensatiemaatregelen getroffen worden, zijn in dit licht geen belemmeringen te verwachten in het kader van bestemmingsplanwijzigingen. Een Ff-wet ontheffing is daarmee naar verwachting verkrijgbaar op basis van het Vrijstellingsbesluit.